

Infotund „Andmed on varandus – kust neid leida?“

Statistikaamet kutsub 8. veebruaril 2023 kl 11 kõiki keskkooliõpilasi ja teisi andmehuvilisi osalema infotunnis „Andmed on varandus – kust neid leida?“. Infotund toimub otseülekandena statistikaameti Facebook'i ja Youtube'i kanalil ning on pärast järelvaadatav.

Infotunnis saab väärt teadmisi andmete kohta, häid vihjeid, kust ja kuidas näiteks uurimistöödeks vajalikud andmed üles leida, osaleda viktoriinis ning võita auhindu. Tule ja avasta enda jaoks statistikaameti andmemaailm, et teha elus teadlikke ja kasulikumaid otsuseid! Märtsi lõpus on tulemas andmekirjaoskuse nädal – soovitame liituda statistikaameti kanalite ja/või uudiskirjaga, et olla sündmustega vahetult kursis.

Eesmärk	Tutvustada võimalusi, kus ja missugused andmed on vabalt kättesaadavad, et kasutada neid uurimustööde tegemiseks, argielus otsustamiseks jne
Õpiväljundid	Tunnist osa saanud õpilane videotunni lõpuks: <ul style="list-style-type: none"> • teab, kuidas kasutada andmeid oma igapäevatoos kolm edukat Eesti ettevõtet; • teab, mis on statistikaameti põhitegevus ja roll ühiskonnas ning Euroopas; • oskab elementaarsel tasemel kasutada statistikaameti andmebaasi; • orienteerub statistikaameti kodulehel ja oskab sealt mh leida teda huvitavaid rakendusi; • teab, kust küsida abi statistikaameti andmetega seonduvate küsimusega.
Läbiviija	Liis Kivirand, Statistikaameti klienditoe vanemkonsultant
Sihtrühm	keskkooliõpilased
Kestus	umbes 60 minutit
Aeg	K, 8. veebruaril 2023 kell 11 (otseülekanne, hiljem järelvaatamises)
Ülekandelink	Youtube: https://www.youtube.com/watch?v=_hLa5A_1K1k Facebook: https://www.facebook.com/events/620774543147554
Tunni ülesehitus	11.00 Tere tulemast 11.05 Video „Miks on andmed olulised“ – kuulame, mida arvavad iduettevõtjad (Bolt, Pipedrive, Veriff) 11.10 Klienditoe konsultant Liis Kivirand tutvustab statistikaametit ning näitab, kust ja kuidas (nt uurimistöödeks) vajalikud andmed üles leida – andmebaas, juhtimislauad, palgarakendus ja nime rakendus. 11.40 Viktoriin (Kahoot) 11.50 Animatsioon: „Anne Andmemaag“ – kuidas andmeid oma elus nutikalt ära kasutada? 11.55 Kokkuvõte, küsimused; tagasiside link 12.00 Ürituse lõpp (orienteeruv lõpuaeg) (Vt tunni ettevalmistamise soovitusi altpoolt.)

Tunni ettevalmistus õpetajale

Vajalikud vahendid ülekande jälgimiseks

- arvuti
- interneti- või wifi-ühendus (soovitame kaabliga võrguühendust)
- kõlarid, projektor, ekraan
- õpilastel nutiseade/arvuti tunni lõpus olevale viktoriinile vastamiseks (Kahoot)

Lisamaterjal õpetajale, et soovi korral ennast teemaga rohkem kurssi viia

- Statistikaamet avaldab riiklikku statistikat, mis kajastab ühiskonna olukorda ja muutusi. Kooliõpilastele on statistikaameti veebileht üks tänuväärt koht, kust leiab huvitavat materjali (statistikat), mida näiteks oma uurimustöodes kasutada. Tutvuge ja paluge ka õpilastel külastada statistikaameti kodulehte ning andmebaasi:
  - Statistika andmebaasi saate siseneda siit: <https://andmed.stat.ee/et/stat>
  - Andmebaasi kasutusjuhendi ja tutvustusvideo leiab siit: <https://andmed.stat.ee/et/help>
- Kuidas andmed tekivad, milleks need vajalikud on, mis neist edasi saab ning kes ja milliseid andmeid kasutada saavad?
  - Sellest on olemas üks hea 1 minuti video, mis võtab teema hästi kokku: https://www.youtube.com/watch?v=ddJ_9oZFFNk
- Keskkooliastmes hakkavad noored mõtlema tulevase elukutse peale. Sellest, milline on ühe või teise ametikoha keskmine mediaanpalk, annab hea ülevaate statistikaameti palgarakendus: <https://palgad.stat.ee/>. Mine otsi, kui suur on näiteks kinnisvaramaakleri keskmine töötasu.

Lisamaterjal huvitatud õpilastele

- (ingl k) How statistics lost their power – and why we should fear what comes next (The Guardian, 2017) <https://www.theguardian.com/politics/2017/jan/19/crisis-of-statistics-big-data-democracy>
- (ingl k) The death of truth: how we gave up on facts and ended up with Trump (The Guardian, 2018) <https://www.theguardian.com/books/2018/jul/14/the-death-of-truth-how-we-gave-up-on-facts-and-ended-up-with-trump>
- (eesti k) Hans Rosling, Ola Rosling, Anna Rosling Rönnlund „Faktitäius“ (eesti k Tänapäev, 2018). Vt ka sama raamatu väljavõtte 32 eluparandavast muudatusest: <https://www.gapminder.org/factfulness-book/32-improvements/>.
- (eesti k) Eesti statistikaameti juhtimislaud: <https://juhtimislaud.stat.ee/et>. Noorteseire juhtimislaud: <https://juhtimislaud.stat.ee/et/noorteseire-6/kogu-eesti-1>
- (eesti k) Euroopa Liidu statistikaameti (Eurostat) juhtimislaud: <https://ec.europa.eu/eurostat/cache/digpub/regions/>
- Märtsi lõpus toimub andmekirjaoskuse nädal. Soovitame liituda Statistikaameti sotsiaalmeediakanalitega, et olla infoga operatiivselt kursis.

Tunni ülesehitus

Infotunni alguses ei ole õpilasel nutiseadme/arvuti kasutamine vajalik. Seadet kasutatakse ainult lõpus viktoriini küsimustele vastamiseks (ja [tagasisideankeedile](#) vastamiseks). Soovi korral võib viktoriini küsimustele vastata ka ühiselt kogu klassiga – link/ruutkood tekib ettekande ekraanile.

Soovitame varuda piisav aeg, et kontrollida enne tundi, kas teie klassi projektor ning kõlarid töötavad. Soovitame avada otseülekanne lingi u 5 minutit enne algust.

Kui liitute ülekandegaga hiljem, on võimalik kerimisribas see algusesse kerida ja kuulata otsast pealt.

Kui teil tekib infotunni kohta küsimusi, siis võite julgelt kirjutada stat@stat.ee.

- 5 min – sissejuhatus
- 5 min – video vaatamine: andmete kasutamine ettevõtete igapäevaelus
- 30 min – loenguosa: Statistikaameti
- 10 min – viktoriin (Kahoot), tulemuste järgi auhindade loosimine otseülekanDES vaatajatele
- 5 min – video vaatamine: miks on andmed olulised ja kuidas need enda jaoks tööle panna?
- 5 min – kokkuvõtte, küsimused; [tagasiside link](#) (ankeeti saab täita ka hiljem kodus, täitmine võtab aega u 5 minutit)

Videotund on järelvaadatav.

Lisainfo: <https://www.stat.ee/et/uudised/osale-infotunnis-andmed-varandus-kust-neid-leida>